

nr 12
December 1985

Radiotelegrafens julehistorie

Så til søs igen

Af Kate Larsen

Følelser af intens lykke, glæde og frihed strømmer igennem mig herude, hvor jeg oplever mig som eet med himmel og hav, skriver radiotelegrafist, medl. nr. 2309, Kate Larsen, København, i et stemningsbillede fra en aften i den Mexicanske Golf.

Der er intet så afslappende som at stå i skibets brovinge, mærke den svale vind og bare lade tankerne gå. Mit foretrukne opholdssted på denne tur, når vejret tillader det, er styrbord eller bagbords brovinge, hvorfra jeg nyder søens mangfoldighed både i dagtimerne og om aftenen.

Her i den Mexicanske Golf er selv aftenvinden mild, og der er en vidunderlig lejlighed til samtidig at betragte nattehimmels stjerner, som er et fascinerende syn. Her er ingen hustage, vinduer eller andet som begrænser udsynet. Firmamentets stjerner er overvældende. Der ses Orions bælte, der kommer Karlsvognen til syne, og der Cassiopeia. Man erkender naturens storhed, sin egen lidenhed i dette enorme hele, og gennemstrømmes af stor taknemmelighed over igen at være undervejs, være mobil. Følelser af intens lykke, glæde og frihed strømmer igennem mig, herude hvor jeg oplever mig som et med himmel og hav.

I aften er vi mange samlet på broen. Ovenover os Mælkevejen, hvis lysende myriader af stjerner glimter og blinker. Maskinens stempler lyder ikke taktfast rytmisk og kontinuerlige. De er afbrudte og usikre forekommer det os, og der gives ingen garanti for, at de ikke igen i morgen som i dag, i går og i forgårs vil ophøre med deres støjende virksomhed. Maskinen har nemlig pro-

blemer. Vi kører på »pumperne«, men hidtil er vi da kommet frem, omend det sker med afbrudt og reduceret fart.

Vi nyder den milde brise ovenpå en hed dag, hvor både temperaturen og de før-omtalte maskinelle vanskeligheder er steget samtlige 23 besætningsmedlemmer til hovedet. Maskinskaden forårsagede den gang 4-5 timers afbræk i sejlsiden, samt sammenbrud af air-conditioneringen, og naturligvis lige i dagens varmeste timer.

Maskinmestrene står i deres olieplettede kedeldress, varme og trætte. De har været i »dybet« 10 timer i træk, hvor de har arbejdet ihærdigt og uden hvil, så de kan godt trænge til at se andet end stempler og cylindre. — Vi mangler nogle reservedele til hjælpemotoren, som vi håber at få sendt ekspres til vores destinationshavn i Mexico, men alligevel tales der om et længere ophold på værft, når vi igen ankommer til kontinentet. For øjeblikket er dagens store problemer dog glemt, maskinens stempler er igang igen, og vi skyder den »formidable fart« af 11 knob og nyder det.

Gnisterne fra skorstensrøgen funkler som morild i natten. Et skib er bestemt til at sejle, og dets besætning med det.

Efterhånden bliver vi færre på broen. Skibets vanlige rytme er atter ved at vinde indpas. Vagten kommer

med kaffe kl. 22.00, styrmanden er i gang med at tage en stjerneobservation, og opdager at han har glemt at trække kronometeret, som er gået i stå. Han råber ud, om jeg vil tage et tidssignal, og jeg finder frem til en station, samt indfører GMT-klokkeslet og stand i kronometerbogen.

Det er længe siden, jeg har været full-time sejler, men det er alligevel blevet til adskillige sørejser ind imellem, som hver gang er lige forfriskende og inspirerende. I bogstaveligste forstand er hver tur en »saltvandsindsprøjtning«, som jeg nyder i fulde drag.

På denne rejse har jeg ofte ladet tankerne gå tilbage til perioden, hvor jeg sejlede fast for et rederi, og var ude både et og to år ad gangen. Man mødte ofte de samme mennesker igen, når man skiftede til et andet af rederiets skibe. Det var hyggeligt og hjemligt, og man kendte hinanden på både godt og ondt.

Det er godt at kunne kombinere. Vi kan se lysene fra et skib i det fjerne. Dets grønne styrbords lanterne ses fra vor styrbord side, altså kommer det imod os. Hvor mon det skal hen, fra hvilken havn kommer det, og hvilken nationalitet har det? Det kunne vi eventuelt få oplyst hurtigt ved at kalde det ukendte skib på kanal 16 VHF, men det er nu mere morsomt at benytte morskampen i masten. Vi kalder op via sidstnævnte, og de ly-

sende morsetegn glimter frem og tilbage i natten. Det var en svensker. Afgået Galveston, bound Rotterdam, fart 18 knob. Vi sender også vores data, og afslutter med et bon voyage. Afstanden mellem skibene øges, vi fjerner os hurtigt fra hinanden i hver sin retning, og snart kan vi ikke længere skelne lysene fra den svenske tankers lanterne.

Det er helt andre problemer end de politiske og verdensomspændende, der optager os herude. Vi lever i vor egen verden, hvis centrum er skibet. Vi er dejligt fri for at skulle engagere os i den aktuelle debat, som vi kan forestille os er på tapetet hjemme netop nu, og som vi har kendskab til gennem den daglige søfartspresse, der over Lyngby radio bliver udsendt to gange i døgn. Næh, her er det de mindre lokale hændelser, der bliver til store begivenheder, og måske får lidt større dimensioner end de ville have haft på en almindelig arbejdsplads i land.

Maskinchefen og kaptajnen er uenige om en regnskabsfejl, hvilket medfører, at de ikke taler til hinanden i flere dage. Det kan være hvad det være vil, men at det resulterer i en lukning af slopkisten (skibets udsalgssted af diverse varer, cigaretter, øl, sæbe etc. til besætningen), skaber næsten en stemning af mytteri ombord. Inden det dog når så vidt, er fejlen i regnskabet fundet, og chefen varetager igen sit mid-

lertidige job som købmand, omend der stadig hersker en kølig stemning mellem topcheferne ombord.

Tiden går hurtigt, alt for hurtigt synes jeg. Den daglige rutine med arbejde, måltider, solbadning og snakken, får dagene til at smuldre bort. Så helt personligt har jeg intet imod den reducerede fart som maskinen kan præstere – DET GØR REJSEN LÆNGERE.

Af og til går jeg ud på bakken. Her hører man intet til maskinens støjende adfærd, her er det mest stille sted på skuden. Det er en sand lise for sjælen at opholde sig her, være så nær havet og næsten få saltprøjt på huden, når man læner sig frem i stævnen og lytter til bølgenes brusen, når de slår ind mod skibets bov.

Vejret har ikke vist sig fra sin bedste side hele tiden. I Atlantien fulgte vi storcirklen, sejlede rundt på de nordlige breddegrader, hvor der både var sø og vind, og hvor båden der er temmelig lille, kastede sig fra side til side, for derefter at stampe godt i søen. Skibets bevægelser var uforudsigelige. Jeg led søsygens kvaler i samfulde to dage, og tabte ved denne anledning adskil-

lige kilo. Så en sådan episode kan jo også have sine fordele.

Som gammel deep-water sejler har fænomenet søsyge været et ukendt begreb for mig i mange år, men efter jeg har delt min tilværelse op i en mere stationær og mindre mobil, undgår jeg aldrig efter en periode som landkrabbe at få en velkomsthilsen fra Neptun, når jeg atter vover mig ud på de syv have. Nu er jeg over det for denne gang. Har lært skudens mærkværdige bevægelser at kende. Givet mit sædvanlige offer til Kong Neptun, og er blevet genforenet med ham på den mest hjertelige måde.

Tværs om styrbord, i en afstand af ca. 300 sømil ligger New Orleans. Efter min mening den mest spændende og charmerende by i USA. En by, som jeg holder uendelig meget af, og som jeg på mine tidligere rejser har besøgt utallige gange. Jeg får visioner om igen at slentre gennem det maleriske franske kvarter, smutte ind et sted og høre ægte dixielandjazz, spise en varm majscolbe på hjørnet af Bourbon Street og Saint Peter Street, opleve Mardi Grass, se på butikker i Canal

Street, USA's bredeste gade, og slappe af ombord på hjuldampere »President« en måneklar aften på Mississippi. Men i denne omgang kan det ikke blive andet end visioner, vi er bound Mexico og kan ikke sådan deviere fra kursen.

Det er tid til vejrmeldingen. New Orleans Radio, der sender for hele Golfen lover bare fint vejr. Alt er under kontrol, der er ingen storme eller orkaner undervejs, som kan forstyrre idyllen og den fredelige sejlads.

Vort kaldesignal lyder gennem æteren. Den lokale mexicanske kystradiostation har telegram til os. Det er fra charterne, indeholdende detaljeret lasteplan og opfordring til hurtigst muligt at sende svar tilbage, om hvilket tidspunkt vi forventer at kunne tage lods ombord. Der bliver travlhed i bestiklukafet, position og distance udregnes på søkortet, og jeg får et telegram, der skal sendes – dagens sidste gøremål.

Hundevagten er begyndt, det er langt over midnat, og det er tid at gå til køjs. Jeg går agterud i messen, smører mig et stykke natmad, og sætter mig ud på poopen en kort stund. Falder i snak

med 3. mester, som netop er kommet fra vagt, og i skæret fra månelystet betragter jeg loggens lange line, sølvglinsende i kølvandestriben.

Snart er jeg atter hjemme i hverdagen, og det hele vil være forbi for denne gang. Men forinden skal jeg til Mexico, opleve en anden verden med dens fremmede atmosfære, betragte folkelivet i byen Tuxpans snævre gader, måske spise chili con carne på ægte mexicansk vis, samt smage en tequila. Også sørejsen tilbage til Europa har jeg da heldigvis til gode, før jeg siger farvel til min maritime tilværelse.

Med disse tanker, og med et af Nordahl Griegs digte i erindringen slumrer jeg ind, vugget i søvn af søens blide dønninger:

»Og slik skal vi alle begraves i vanens og hverdagens grav, men endnu flakker min ungdom mod fremmede havne og hav, der tordner en storm derude, det gløder af tropernes ild. Ondt eller godt. Hvad det så er. Så er det at være til«.

Kate Larsen

**HUSK AT MEDDELE
POSITIONSÆNDRING:
TELEFON (01) 14 19 17**